

11. MAR. 2024

NR. 8472

MINISTERUL TRANSPORTURILOR ȘI INFRASTRUCTURII
**REGIA AUTONOMĂ ADMINISTRAȚIA FLUVIALĂ
 A DUNĂRII DE JOS GALAȚI**

PORTULUI nr.32,800025,Galați,România
 Tel.: + 40 - 236/460812, 460016
 E-mail: secretariat@afdj.ro

Registrul comerțului: J17/10031/1991
 C.U.I.: 1644670
 Cod IBAN:RO75BRDE180SV03879541800 BRD GALAȚI

River Administration of the Lower Danube Galati

Către:

Agenția Națională pentru Protecția Mediului

Splaiul Independenței, nr. 294, Corp B,
 Sector 6, București, Cod 060031
 Tel: + 4 021-207.11.01
 Fax: +4 021-207.11.03

Spre știință:

Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor

Direcția Generală Evaluare Impact, Controlul Poluării și Schimbări Climati

Spre știință:

Halcrow România S.R.L.

Subiect:

Răspuns la Adresa ANPM nr. 1/5144/LAP/14.11.2023 referitoare la transmiterea *Formularului pentru prezentarea soluțiilor de rezolvare a problemelor semnalate de publicul interesat*, conform cerințelor Legii 292/2018, Anexa nr. 5.O, pentru proiectul: **“ÎMBUNĂTĂȚIREA CONDIȚIILOR DE NAVIGAȚIE PE SECTORUL COMUN ROMÂNNO-BULGAR AL DUNĂRII”**

În vederea continuării procedurii de emitere a Acordului de mediu pentru proiectul “*Îmbunătățirea condițiilor de navigație pe sectorul comun româno-bulgar al Dunării*”, în conformitate cu solicitările din Adresa nr. 1/5144/LAP/14.11.2023, emisă de către ANPM, vă înaintăm **Formularul pentru prezentarea soluțiilor de rezolvare a problemelor semnalate de publicul interesat**, anexat prezentei, în conformitate cu cerințele Legii 292/2018 privind evaluarea impactului anumitor proiecte publice și private asupra mediului, ANEXA Nr. 5, Capitolul II, Secțiunea a 3-a, Art. 22.

Vă rugăm să aveți în vedere că răspunsul la adresa ANPM cu nr. 1/5144/LAP/14.11.2023 este prezentat și în Anexa 13.4, inclusă în Anexa C la RIM - Anexa 13 Implicarea părților interesate.

Cu deosebită considerație,

Director General
 Angela Stela IV

Manager proiect FAST DANUBE
 Romeo SOARE

Formularul pentru prezentarea soluțiilor de rezolvare a problemelor semnlate de publicul interesat, conform cerințelor Legii 292/2018, Anexa nr. 5.O, pentru proiectul: "ÎMBUNĂȚIREA CONDIȚIILOR DE NAVIGAȚIE PE SECTORUL COMUN ROMÂNNO-BULGAR AL DUNĂRII"

Nr. Crt.	Numele si prenumele publicului interesat	Nr. de identificare in formularul prevăzut in Anexa 5N	Opiniile/comentariile/observațiile formulate	Soluția de rezolvare propusa de titularul proiectului
1	Munteanu Cristina, reprezentant Asociația WWF Romania	1 - adresa Asociației WWF Romania nr. 271/09.11.2023 (nr. înregistrare ANPM 21309/13.11.2023)	<p>Aspecte referitoare la Raportul privind impactul asupra mediului (EIM) si Studiul de Evaluare Adecvata (EA):</p> <p>In timpul etapelor de construcție, operare si întreținere, recomandam respectarea cerințelor ecologice si biologice ale speciilor care se intersectează cu acest proiect; de asemenea recomandam monitorizarea speciilor invazive precum si monitorizarea impactului din timpul etapelor de construcție, operare si întreținere asupra speciilor si habitatelor. In scopul reducerii impactului recomandam respectarea si implementarea masurilor propuse pentru protecția speciilor, habitatelor si a altor factori de mediu (biotici si abiotici).</p> <p>Subliniem importanta monitorizării impactului provocat de dragaje si depunerea materialului dragat precum si a celorlalte structuri hidrotehnice propuse asupra conectivității laterale a fluviului Dunărea. O atenție deosebita trebuie acordata fenomenului de înnisipare care poate bloca accesul apei in lunca inundabila, acolo unde accesul acesteia se realizează prin intermediul unor structuri hidrotehnice.</p> <p>Planul de masuri pentru reducerea impactului asupra mediului trebuie sa conțină intervenția prompta in cazul in care</p>	<p>Conformare, monitorizare si punere in aplicare</p> <p>Suntem de acord cu respectarea si monitorizarea recomandate si cu faptul ca reducerea impactului înseamnă respectarea si punerea in aplicare a masurilor propuse pentru protecția mediului.</p> <p>Menționam ca aceste masuri sunt descrise in Raportul EIM si ca exista masuri specifice referitoare la respectarea cerințelor biologice si ecologice ale speciilor care se intersectează cu acest proiect si de prevenire si control al răspândirii speciilor de plante invazive.</p> <p>De asemenea, menționăm ca in Capitolul 8 din Raportul EIM se prezinta o descriere a masurilor preconizate pentru evitarea, prevenirea, reducerea sau, daca este posibil, compensarea oricăror efecte negative semnificative identificate asupra mediului. In Tabelul 8.1-2, de exemplu, unele dintre masurile de protecție care sunt relevante sunt prezentate in funcție de următoarele coduri aferente masurilor (denumite M5, etc.) si a tipurilor de impact:</p> <ul style="list-style-type: none"> • M5 si M6 - Alterarea habitatului prin instalarea de plante invazive; • M11 - Înlăturarea speciilor din sit; • M13 - Reducerea populației de specii de pești prin mortalitatea cauzata in stadii sensibile de dezvoltare, cum ar fi ouăle sau puietul si Perturbarea pasărilor in timpul reproducerii; • M19 - Reducerea populației de specii de pești prin mortalitatea cauzata in stadii sensibile de dezvoltare, cum ar fi ouăle sau puietul; • M24 - Reducerea populației prin rănire directa sau deces din cauza lucrărilor de construcție (impact nesemnificativ); • M27 - Reducerea numărului de populații ale speciilor de păsări care pot folosi pădurile riverane pentru cuibărit;

Nr. Crt.	Numele si prenumele publicului interesat	Nr. de identificare in formularul prevăzut in Anexa 5N	Opiniile/comentariile/observațiile formulate	Soluția de rezolvare propusa de titularul proiectului
			<p>se constata întreruperea conectivității laterale. Siturile Natura 2000 aflate sub influența proiectului necesita conexiune hidrologica cu Dunărea in scopul îmbunătățirii/menținerii stării de conservare a speciilor si habitatelor pentru care au fost desemnate.</p> <p>Data fiind incertitudinea privind comportamentul si cerințele de habitat pentru sturioni, crearea de condiții favorabile pentru migrarea acestora sau pentru apariția de noi habitate, trebuie tratata cu prudenta deoarece, luând in considerare doar unul sau doi parametri preferați de aceste specii, s-ar putea sa nu fie suficient pentru ca aspectele considerate pozitive sa se întâmple (folosirea habitatului favorabil pentru iernat care ar putea sa apară in zona PC Bechet, etc).</p>	<ul style="list-style-type: none"> • M28 - Reducerea dimensiunii populației speciilor de păsări care pot folosi bancurile de nisip pentru cuibărire; • M30 - Reducerea dimensiunii populației speciilor de păsări care pot folosi insula de nisip pentru cuibărire. <p>Conectivitate laterala</p> <p>Menționăm ca, conceptul preliminar de proiectare este unul bazat pe principii morfologice pentru o intervenție minima si un impact minim, după cum se explica mai jos. Proiectul nu va avea impact asupra conectivității laterale, după cum se explica in SEICA.</p> <p>Opțiunile nu sunt concepute pentru a modifica nivelul apei, ci mai degrabă sunt prevăzute pentru a evita modificarea nivelului apei, iar modelarea hidrodinamica confirma acest lucru. In cazul opțiunilor proiectate cu structuri de amenajare a fluviului, deși exista modificări ale vitezei de curgere a fluviului pentru a încuraja un șenal de navigație mai independent, exista un impact minim de-a lungul malurilor fluviului si in perioadele de debit ridicat, când fluviul se conectează cu câmpia inundabila adiacenta, iar modelarea hidrodinamica confirma, de asemenea, acest lucru.</p> <p>Efectele hidraulice potențiale sunt relevante doar pentru opțiunile care necesita structuri de amenajare a fluviului, in punctele critice Bechet, Belene si Popina. Acest lucru nu se aplica in cazul celor noua puncte critice in care opțiunea preferata este doar dragarea, deoarece aceasta este, de fapt, starea de referință in cadrul regimului actual de dragare de întreținere.</p> <p>Ca un exemplu al studiilor noastre tehnice privind situările Natura 2000, am analizat cu atenție impactul potențial asupra zonelor umede din punctele critice Belene si Popina. Aceasta a inclus evaluarea efectelor îmbunătățirilor aduse navigației si a funcționării zonelor umede, precum si a efectelor hidraulice potențiale.</p> <p>Se recomanda un program amplu de monitorizare pentru perioadele de construcție si de operare pentru toate formele de activități legate de proiect, inclusiv dragarea si depozitarea materialului dragat. Monitorizarea include un studiu batimetric pentru verificarea periodica a așa-numitului "fenomen</p>

Nr. Crt.	Numele si prenumele publicului interesat	Nr. de identificare in formularul prevăzut in Anexa 5N	Opiniile/comentariile/observațiile formulate	Soluția de rezolvare propusa de titularul proiectului
				<p>de înnisipare" in punctele critice si acest lucru poate sa includă si monitorizarea in vecinătatea structurilor hidrotehnice.</p> <p>Cerinte pentru sturioni</p> <p>Suntem de acord cu necesitatea unei abordări precaute in ceea ce privește migrația si habitatele. Menționăm ca, in Capitolul 8 din Raportul EIM se prezinta o descriere a masurilor preconizate pentru evitarea, prevenirea, reducerea sau, daca este posibil, compensarea oricăror efecte negative semnificative identificate asupra mediului.</p> <p>In Tabelul 8.1-2, de exemplu, unele dintre masurile de protecție care sunt relevante sunt prezentate in raport cu următoarele coduri ale masurilor (denumite RIM3, etc.) si cu tipurile de impact:</p> <ul style="list-style-type: none"> • RIM3 and RIM5 - Pierderea habitatului (impact semnificativ). <p>Masurile de protecție a mediului propuse au fost elaborate si validate in urma consultării cu experți in studierea sturionilor si a fost adăugat un text suplimentar pentru a reflecta propunerile WWF, după cum urmează: <i>"Punerea in aplicare a acestei masuri trebuie sa se facă cu prudenta, având in vedere cele mai recente date si informații privind cerințele de habitat ale sturionilor. Succesul implementării măsurii trebuie validat prin confirmarea utilizării habitatului nou creat de către speciile de sturioni".</i></p> <p>Menționăm, de asemenea, ca programul de monitorizare a biodiversității propus in Tabelul 9.2-1 include indicatori pentru evaluarea prezentei sturionilor in habitatele lor, stabiliți in funcție de următoarele coduri de monitorizare (denumite MON21, etc.):</p> <ul style="list-style-type: none"> • MON21 - Structura habitatelor de reproducere si hrănire a sturionilor (inclusiv a habitatelor recreate); • MON22 - Prezenta indivizilor de sturioni in habitatele de hrănire si de iernare; • MON25 - Calitatea habitatului de reproducere a sturionilor; • MON27 - Calitatea habitatului de iernat al sturionilor.

Nr. Crt.	Numele si prenumele publicului interesat	Nr. de identificare in formularul prevăzut in Anexa 5N	Opiniile/comentariile/observațiile formulate	Soluția de rezolvare propusa de titularul proiectului
			<p>Aspecte referitoare la studiul de evaluare a impactului asupra corpurilor de apa (SEICA):</p> <p>Referitor la afirmația de la pag. 22 "Alte doua locații critice pentru habitatele de reproducere se afla in aval de râurile Olt si Argeș, ceea ce ar fi legat de aportul mai mic de aluviuni in suspensie după construirea barajelor pe acești afluenți (sturionii prefera apele tulburi, cel puțin in faza juvenila)", va rugam sa precizați sursa afirmației.</p> <p>La pagina 24 se menționează ca măsura de protecție a stadiilor vulnerabile ale peștilor faptul ca lucrările nu se vor desfășura in perioada martie – a doua jumătate a lui iulie.</p> <p>Recomandam flexibilitatea acestei perioade deoarece raportările din teren arata ca juveniile de sturion sunt prezenți in fluviu pana la jumătatea lunii septembrie.</p>	<p>Sursa informației următoare este "<i>Revised RECOVERY PLAN for the Pallid Sturgeon (Scaphirhynchus albus)</i>", Ianuarie 2014, U.S. Fish & Wildlife Service, pagina 13 (https://puc.sd.gov/commission/dockets/HydrocarbonPipeline/2014/HP14-002/rstexhibit/17.pdf): "Având in vedere ca dieta sturionului <i>Scaphirhynchus albus</i> este in general compusa din larve de pești si insecte acvatice, cu o oarecare preferința pentru consumul de peste pe măsură ce se maturizează (a se vedea secțiunea de mai sus privind Istoricul vieții), este posibil ca nivelurile mai ridicate de turbiditate dinaintea construirii barajului sa fi permis o mai buna eficacitate de hrănire, oferind tinerilor mai mari si adulților un anumit nivel de camuflare." In plus, la pagina 8, aceeași sursa notează următoarea afirmație: "Este rezonabil sa se deducă ca nivelurile istorice ridicate de turbiditate din fluviile Missouri si Mississippi au fost o componenta a proceselor ecologice naturale in cadrul cărora a evoluat specia."</p> <p>In ceea ce privește programul proiectului pentru perioada sa de implementare (lucrările de construcție), așa cum se menționează in Raportul EIM, măsura de evitare a lucrărilor de construcție intre martie si a doua jumătate a lunii iulie vizează perioada cea mai critica pentru peștii tineri. Acceptând ca exista un risc in afara acestei perioade, se propun, de asemenea, masuri de atenuare, cum ar fi utilizarea deflectoarelor in timpul dragării (M16). Programul va fi revizuit mai departe si va fi decis in următoarea etapa a proiectului, inclusiv in etapa de proiectare detaliata. Preocuparea exprimata cu privire la necesitatea flexibilității acestei perioade, care ar putea ajunge pana la jumătatea lunii septembrie pe baza rapoartelor de teren, va fi luata in considerare in etapa următoare.</p>
	<p>Aspecte referitoare la raportul privind adaptarea la schimbările climatice:</p> <p>Consideram ca Raportul privind Adaptarea la Schimbările Climatice, Reducerea Efectelor si Reziliența Climatica prezinta îmbunătățiri</p>			<p>Context</p> <p>Înainte de a lua in considerare flexibilitatea conceptului de proiectare al programului FAST Danube pentru a aborda efectele schimbărilor climatice, este necesar, in primul rând, sa se facă o distincție intre factorii intrinseci si extrinseci care vor determina necesitatea acestei flexibilități, precum si</p>

Nr. Crt.	Numele si prenumele publicului interesat	Nr. de identificare in formularul prevăzut in Anexa 5N	Opiniile/comentariile/observațiile formulate	Soluția de rezolvare propusa de titularul proiectului
			<p>fata de prima versiune prin oferirea unor data mai concise (spre exemplu cu privire la hydropeaking si efectele sale) si prin oferirea unor concluzii mai clare cu privire la aspecte precum: motivarea lipsei de date pentru a putea evalua efectele hidromorfologice care in urma modificărilor celor mai probabile si cu potențial impact al schimbărilor climatice; descrierea masurilor ce pot fi implementate in cadrul programului de monitorizare a proiectului.</p> <p>Observam, de asemenea, ca in concluziile cu privire la factorii de risc asupra proiectului sub efectele schimbărilor climatice, cel mai mare nivel de risc revine duratei de ape mici cu debite sub QENR, ceilalți factori din aceeași clasa fiind de stimulare a unor presiuni existente, de dinamica hidromorfologica a albiei fluviale sub deficitul de aluviuni in suspensie si fluctuațiile de debit. De asemenea, studiul concluzionează ca in prezent, nu sunt disponibile date suficiente pentru a sprijini modelarea hidrologica si hidromorfologica a posibilelor efecte viitoare ale schimbărilor climatice.</p> <p>Consideram ca aceste concluzii trebuie tratate cu atenție in etapele de implementare a proiectului si ulterior in etapa de operare si nu se poate presupune, fără dovezi științifice clare, ca soluțiile ingineresti care au fost selectate prezinta caracteristici tehnice si ingineresti care oferă</p>	<p>necesitatea de a lua in considerare adaptarea ecosistemului. Proiectul a inclus ambii factori in pregătirea proiectelor la nivel de fezabilitate.</p> <p>Conceptul de proiectare include, prin urmare, masuri care vor permite răspunsuri adaptative la schimbările viitoare care apar ca urmare a oricăruia dintre acești factori.</p> <p>In contextul condițiilor existente sau de referință (adică in absenta unui proiect), schimbările climatice sunt considerate a fi un factor intrinsec care va afecta comportamentul viitor al fluviului. Deși reprezintă o schimbare viitoare ca rezultat al activităților umane globale, variabilitatea sau schimbarea climatica subiacenta anuala este un proces natural si face parte din natura esențială a fluviului; o natura care nu poate fi schimbata de proiectul in sine. Efectul viitor al schimbărilor climatice asupra precipitațiilor si a scurgerii in bazinul hidrografic al Dunării nu poate fi prezis cu certitudine absoluta. Aceasta incertitudine intrinseca cu privire la viitorul regim hidrologic al fluviului si, prin urmare, la viitoarele condiții de transport al sedimentelor si la răspunsurile morfologice ale acestuia, este un factor inevitabil.</p> <p>In mod contrar, impactul proiectului asupra ecosistemelor si a mediului poate fi considerat un factor extrinsec in contextul condițiilor existente sau de referință. Intervențiile proiectului sub forma dragării si a structurilor hidraulice vor avea implicații asupra modificărilor ecosistemului. In cazul in care aceste intervenții, care au ca scop îmbunătățirea condițiilor de navigație, sunt puse in aplicare, atunci schimbările ecosistemelor nu pot fi evitate in mod absolut. Cu toate acestea, aceste efecte extrinseci pot fi reduse la minimum prin caracteristici de proiectare flexibile si adaptative.</p> <p>Flexibilitatea / adaptabilitatea proiectării</p> <p>Este recunoscut faptul ca răspunsurile viitoare ale fluviului si ale ecosistemelor sale la acești factori intrinseci si extrinseci nu pot fi prezise cu certitudine absoluta. Prin urmare, pentru a gestiona aceasta incertitudine, proiectul FAST Danube s-a bazat pe următorul concept de proiectare:</p>

Nr. Crt.	Numele si prenumele publicului interesat	Nr. de identificare in formularul prevăzut in Anexa 5N	Opiniile/comentariile/observațiile formulate	Soluția de rezolvare propusa de titularul proiectului
			<p>flexibilitate mai departe in contextul schimbărilor climatice. Neavând încă date suficiente asupra efectelor hidrologice si hidromorfologice, astfel de concluzii cu privire la <i>flexibilitatea si adaptabilitatea</i> lucrărilor din proiect, in special a celor in punctele critice, trebuie sa rămână rezervate.</p> <p>Mai mult, in cadrul programului de monitorizare a proiectului, raportul menționează posibilitatea ca acesta sa includă colectarea si analiza continua a datelor hidrometeorologice pentru a determina tendințele si schimbările datorate schimbărilor climatice precum si alte studii conexe (p. 84) precum si evaluarea acestora, calitativa si numerica. Consideram ca este absolut necesar ca aceste aspecte sa fie incluse in cadrul monitorizării pentru a adresa lacunele menționate mai sus din concluziile raportului cu privire la datele disponibile pe consecințe hidrologice si hidromorfologice a schimbărilor climatice. O astfel de monitorizare ar trebui sa stea si la baza alegerii masurilor de adaptare si a evaluării eficienței celor implementate.</p> <p>Cu privire la masurile de reziliența/adaptare alese – supra dragare si monitorizare, dorim sa aducem in discuție un aspect subliniat in discuțiile trecute cu privire la oportunitatea de a opta pentru masuri de adaptare inovatoare, in special având in vedere faptul ca aceste masuri au un orizont de</p>	<p>- Incorporează caracteristici care vor fi flexibile ca răspuns la schimbările viitoare; si</p> <p>- Permite adaptarea sau modificarea in funcție de schimbările viitoare.</p> <p>Astfel, conceptul de proiectare a proiectului include următoarele trei caracteristici adaptative cheie pentru a gestiona incertitudinea, a asigura adaptabilitatea si a atenua efectele reziduale.</p> <p>Intervenții morfologice bazate pe elemente naturale: o preferință pentru structurile care se bazează pe caracteristicile naturale ale fluviului. Acestea sunt tipuri de structuri care sunt in mod inerent flexibile sau care se pot adapta ca răspuns la condiții morfologice variabile in condițiile viitoarelor schimbări climatice. Aceste structuri includ:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Extinderi ale insulelor existente; - Crearea de noi insule pe barele de nisip mediane existente; si - Alimentarea si extinderea barelor de nisip atașate sau punctiforme existente. <p>Conceptul este ca aceste structuri flexibile sa fie create din material dragat, care urmează sa fie depozitat in amplasamente adecvate (inteligente).</p> <p>Conceptul se bazează pe faptul ca insulele si barele de nisip sunt o parte naturala a morfologiei fluviale a Dunării inferioare si sunt asociate cu tendința naturala a canalului primar, cu debit scăzut sau talveg, de a urma o traiectorie sinuoasa.</p> <p>După punerea in aplicare si ca parte a conceptului de proiectare, se așteaptă ca fluviul sa aibă tendința de a remodela si de reconfigura amplasarea si forma insulelor si a barelor de nisip care nu sunt protejate; un proces natural pentru fluviul Dunărea. O astfel de remodelare ar putea implica o combinație de migrare in aval, eroziune in amonte, modificarea liniei malului sau depunere (si, prin urmare, extindere) in aval. Acestea sunt răspunsuri naturale sau flexibile la care fluviul a fost supus in decursul evoluției sale.</p>

Nr. Crt.	Numele si prenumele publicului interesat	Nr. de identificare in formularul prevăzut in Anexa 5N	Opiniile/comentariile/observațiile formulate	Soluția de rezolvare propusa de titularul proiectului
			<p>implementare mare (2050). Recomandam precauție în considerarea lucrărilor de supradragare ca măsură de răspundere la schimbările climatice, hidrologice și hidromorfologice. Considerăm ca trebuie investit în cercetarea și aplicarea unor măsuri de adaptare bazate pe ecosistem – aici avem nevoie în continuare de studii detaliate despre astfel de măsuri în Dunărea inferioară. Exemplele pot include reconectarea brațelor laterale, posibile înălțări de baraje învechite (inclusiv hidrocentrale de pe afluenți ai Dunării). Pentru ca se face referire la un orizont de timp îndelungat (2050 și 2100) textul trebuie să recunoască valoarea și necesitatea investiției în astfel de măsuri care pe termen lung se pot dovedi a fi mai reziliente și cu efecte pozitive asupra manifestărilor schimbărilor climatice în Dunărea inferioară. Adaptarea bazată pe ecosistem (EBA) utilizează ecosistemele și biodiversitatea pentru a contribui la adaptarea la efectele schimbărilor climatice. Recomandăm consultarea orientărilor UNEP privind EBA https://www.unep.org/resources/toolkits-manuals-and-guides/guidelines-integrating-ecosystem-based-adaptation-eba.</p>	<p>Intervenții tehnice/ingineresti adaptabile: conceptul de proiectare introduce flexibilitate în proiectarea structurilor tehnice fixe, cum ar fi epurările și chevroanele. Flexibilitatea este integrată în proiectare prin prevederea ca aceste structuri să fie adaptate sau modificate în principal, prin ridicarea sau coborârea nivelurilor și, prin urmare, a efectelor acestor structuri. Aceasta adaptabilitate se va realiza prin intermediul unui program de monitorizare și gestionare adaptativă (a se vedea mai jos).</p> <p>Un program de gestionare adaptativă: o intervenție globală care va aborda incertitudinea asociată cu predicția modului precis în care morfologia fluviului și ecosistemele vor reacționa pe termen scurt și mediu în urma implementării proiectului și, pe termen lung, ca răspuns la efectele viitoarelor schimbări climatice.</p> <p>Gestionarea adaptativă este un proces structurat și iterativ de luare a unor decizii solide în fața incertitudinii, cu scopul de a reduce incertitudinea în timp, pe baza monitorizării sistemului. Caracteristica cheie a conceptului de proiectare este că există resursele necesare (competențe, fizice, financiare) pentru a întreprinde activități de monitorizare și de gestionare adaptativă, iar monitorizarea și gestionarea adaptativă trebuie să fie puse în aplicare pe o perioadă de timp suficient de lungă.</p> <p>În concluzie și așa cum s-a menționat mai sus (ca răspuns la comentariul anterior), conceptul preliminar de proiectare se bazează pe principii morfologice pentru o intervenție minimă și un impact minim, după cum se explică mai sus, ceea ce presupune un impact minim asupra ecosistemelor. Prin urmare, domeniul de aplicare a măsurilor de adaptare descrise mai sus va contribui foarte mult la atenuarea oricărei impact rezidual.</p>